

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Filius potest tripliciter in parentes peccare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

300 Filij peccata.

& præcipuè in Septembris fine : de sancto Martino, Siluestro, ac Innocentibus, & similiter de dedicatione Ecclesiar, & quibuscunque aliis potest conformare se quisque consuetudini patriæ . Quod ideo dixerim, quia non videntur prædicta ubique seruari, quamuis præcepta dicantur.

Consuetudo in festorum obseruatione seruanda est.

Circa principium & finem festorum, patriæ consuetudo seruetur, ita vt licet communiter festum celebretur de vespera in vesperam: si tamen ars aliqua (puta sutoria aut tonsoria) consueuit à media nocte in mediam noctem celebrare, seruari potest huiusmodi consuetudo: habetur enim pro approbata patriæ consuetudine quantum ad illas artes quæ sic consueuerunt absque Prælatorum reprehensione celebrare festa.

Filius potest tripliciter in parentes peccare.

Filii peccata peculiaria sunt tria. Primum est irreuerentia parentum, quæ si notabilis esset iniuriando, irridendo aut operando, peccatum proculdubio mortale impietatis est. Secundum est, inobedientia quò ad illa in quibus filius subiicitur patri: subiicitur autem & quò ad domesticam gubernationem, & morum instructionem: est enim pater ex naturæ autore gubernator & instructor filiorum & domus, & ideo inobedientiæ crimen filius incurreret paterna præcepta contemnens. Tertium est ommissio subuentionis: & hoc in casu necessitatis: quoniam pater tenetur sustentare filium, & non econtrario, nisi in casu necessitatis: in quo filius peccat plusquam mortaliter non subueniendo patri indigenti, iuxta vires prouidendo illi de necessariis. Impietatis enim hæc omnia crimina sunt: quia pietas parentibus cultum obsequiumque

quumque præbet, & sunt contra primum præceptum secundæ tabulæ.

Concubitus soluti cum soluta semper est peccatum.

Fornicatio (hoc est concubitus naturalis soluti cum soluta) peccatum mortale est: dicente Apostolo quòd excludit à regno Dei. ad Gal. v.

Fraus an semper in peccatum inducat.

Fraus peccatum sonat, sicut & mendacium sed mortale vel veniale iuxta materiam. Nam fraus ad damnum proximi tendens perniciosa est, nisi circa minimum versetur. Si verò iocosa aut officiosa est, venialis est, quia non contra dilectionem Dei aut proximi militat. Excusatur quoque fraus nociva à mortali, si præter intensionem accidit: sed quum illam percipit, tenetur damnum resarcire, & famæ suæ consulere, ne scandalum sit de eo tanquam doloso.

Ablatio rei cuiuscunque invito domino semper peccatum est.

Furtum (hoc est occulta acceptio alienæ rei invito domino) peccatū est mortale ex suo genere: quia iustitiam violat contra charitatem proximi: potest tamen esse veniale propter imperfectionem actus, vel ex parte primi motus vel ex parte parvitatē rei: quia modicum pro nihilo reputatur, non enim reputatur quis læsus in rebus ex parva re ablata.

Sunt autē quatuor circa furti peccatum aduertenda. Primū est, de animo furandi, ne erres intelligendo quod si quis surripuit pomum peccet mortaliter, quia habet animum illud pomum furandi. Error est iste: quoniam animus furandi importat animum infertendi nocumentū proximo: non vocatur autē nocumentum si est nocumentum secundum quid, quale est